

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სისტემის ფორმირება საქართველოში

ამირან გამყრელიძე, მმდ, პროფ.

გენერალური დირექტორი

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა

საზოგადოებრივი ჯანდაცვა არის მეცნიერება და ხელოვნება დაავადებათა პრევენციის, სიცოცხლის გახანგრძლივების, ასევე ფიზიკური ჯანმრთელობის ხელშეწყობის შესახებ, საზოგადოების ორგანიზებული ძალისხმევით, გარემოს სანიტარიის გაჯანსაღებით, ინფექციებთან ბრძოლით, პირადი ჰიგიენის საკითხებში მოსახლეობის განათლებით, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და პრევენციული მკურნალობისათვის სამედიცინო საექთნო მომსახურების ორგანიზებით, იმ სოციალური მექანიზმების შემუშავებით, რომელიც უზრუნველყოფს თითოეული ადამიანის ჯანმრთელობისათვის შესაბამის ცხოვრების ხარისხს, და ამ უპირატესობების (ბენეფიტების) ორგანიზებით, რომელიც თითოეულ მოქალაქეს საშუალებას მისცემს მოახდინოს სიცოცხლის გახანგრძლივების უფლების რეალიზება

C.E.A. Winslow, 1920

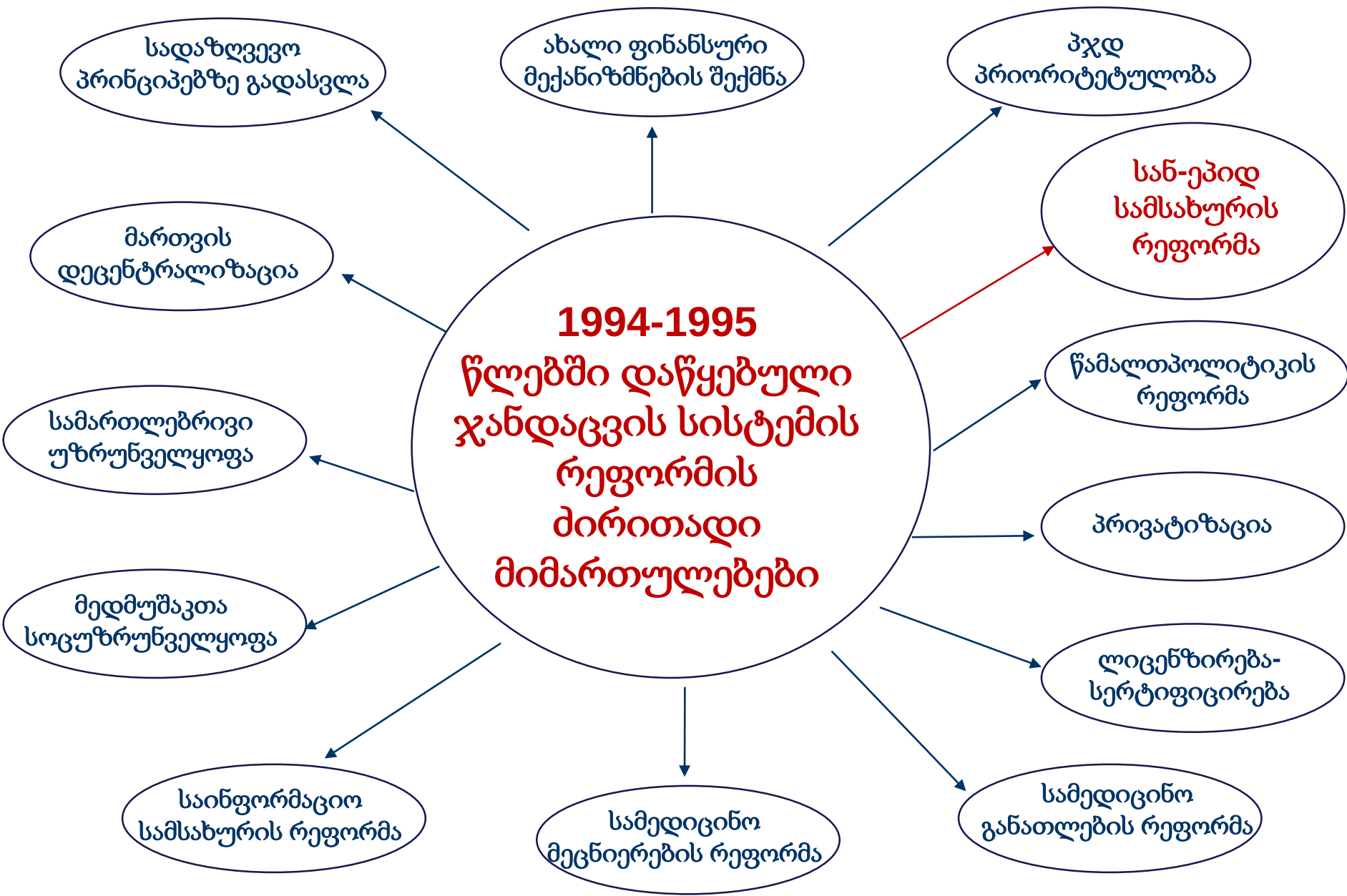
საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა სახელმწიფო ვალდებულებათა სისტემაა, რომლის მიზანია ადამიანის ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაცვა, შენარჩუნება და აღდგენა დაავადებათა პრევენციის, მათი გავრცელების შესწავლისა და, შესაბამისად, კონტროლის, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების, ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობის გზით

საქართველოს კანონი ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ, 1997

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა არის მოსახლეობის ჯანმრთელობის გაუმჯობესებისაკენ, დაავადებათა პრევენციისა და კონტროლისაკენ მიმართულ ღონისძიებათა ერთობლიობა

საქართველოს კანონი საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ, 2007

სანიტარიულ-ეპიდემიოლოგიური სამსახურის რეორგანიზაცია

საზედამხედველო (სანიტარიული კონტროლი) და

აღმასრულებელი (ეპიდზედამხედველობა) ფუნქციების ურთიერთგამიჯვნა

➤ საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის დეპარტამენტი

იმუნიზაცია, სამედიცინო სტატისტიკის წარმოების ხელშეწყობა,

ინფექციურ და არაინფექციურ დაავადებათა მონიტორინგი,

ანალიზი და პროგნოზირება, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა

➤ სახელმწიფო სანიტარიული ზედამხედველობისა და ჰიგიენური ნორმირების დეპარტამენტი

სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება-დამტკიცება, სანიტარულ-

ეპიდემიოლოგიური წესებისა და ნორმების შესრულებაზე ზედამხედველობა

სახელმწიფო ჰიგიენური სერტიფიცირება

სანიტარიულ-ეპიდემიოლოგიური კეთილსაიმედოობის უზრუნველყოფა

სისტემის ფუნქციონირების მარეგულირებელი აქტები

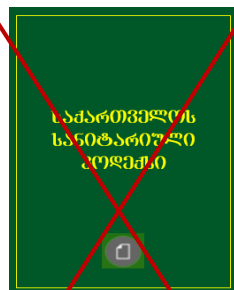
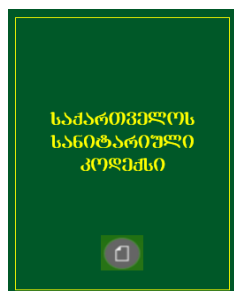
1997

2007

2003

სანიტარიული სამსახური

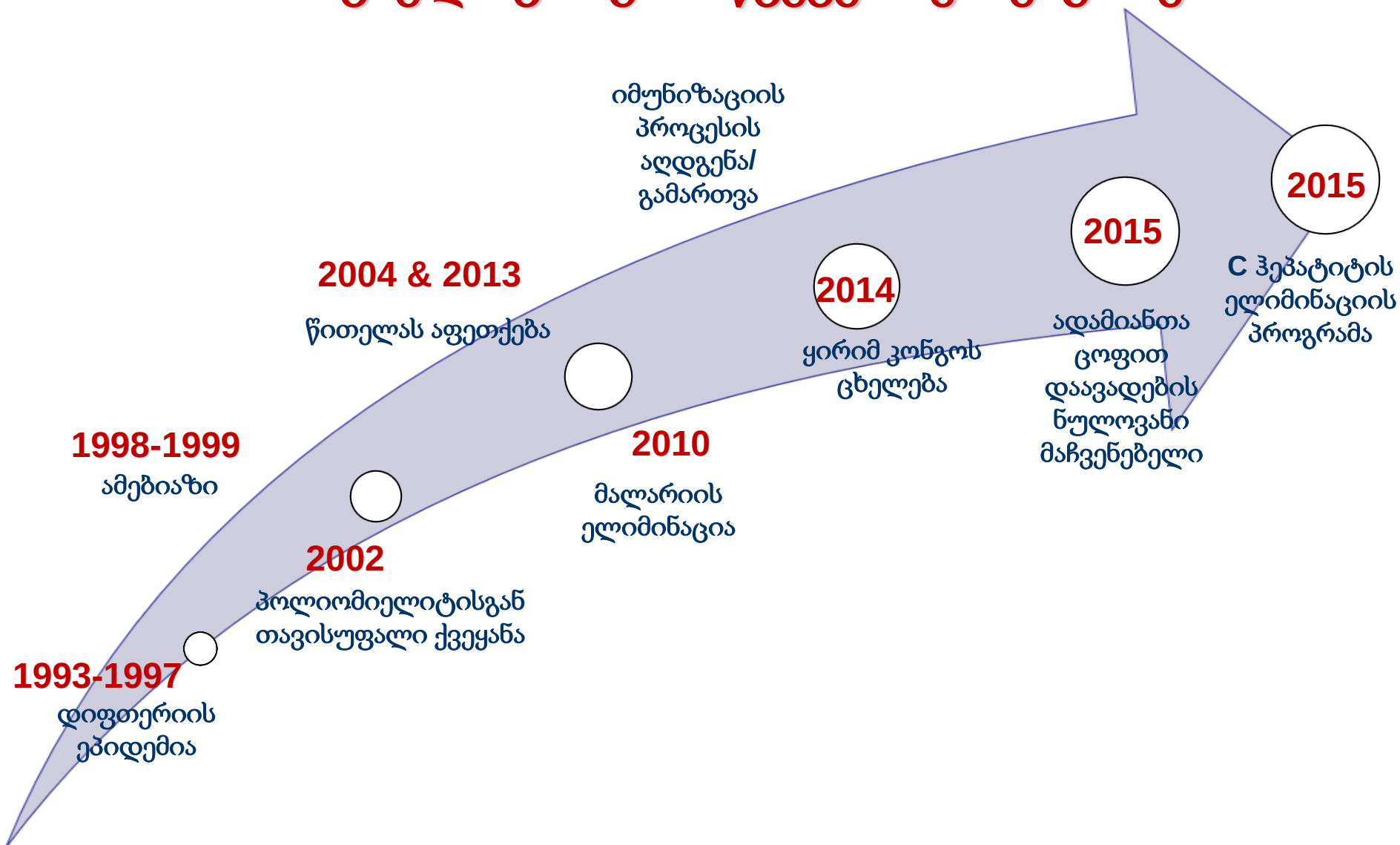
საზოგადოებრივი
ჯანდაცვის და
ზედამხედველობის
ფუნქციები

ჯანდაცვის სამინისტრო

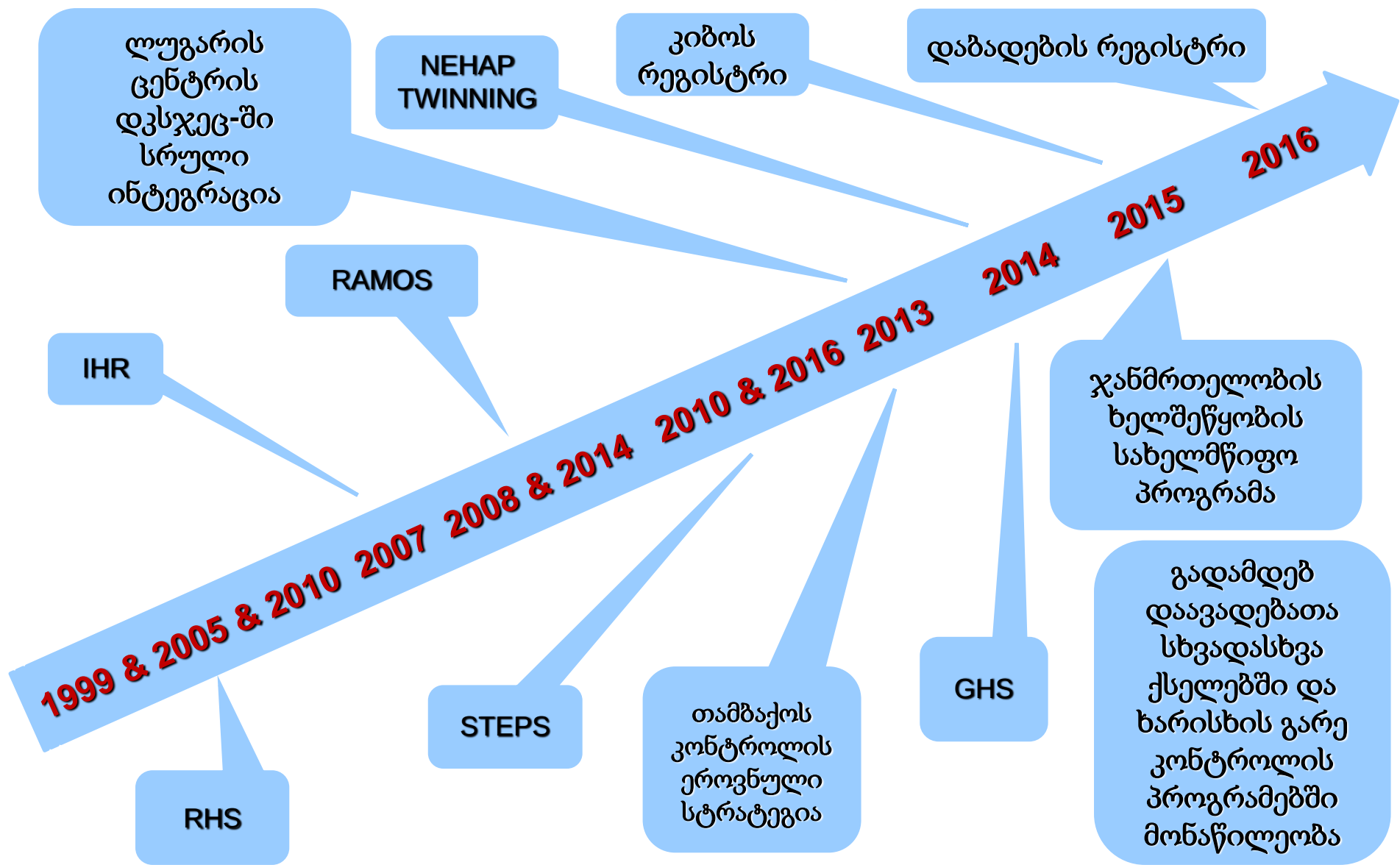
სოფლის მეურნეობის
სამინისტრო

გარემოს დაცვის
სამინისტრო

მნიშვნელოვან გამოწვევებზე რეაგირება

განვითარების მნიშვნელოვანი ეტაპები

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამსახური

ცენტრალური დონე: მაორგანიზებელი და აღმასრულებელი სტრუქტურა - საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებული დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი და მისი რეგიონული ფილიალები

ადგილობრივი დონე: ადგილობრივ ხელისუფლებას დაქვემდებარებული მუნიციპალური ჯანდაცვის ცენტრები

პასუხისმგებლობები:

- ქვეყანაში ეპიდემიოლოგიური სიმშვიდე
- დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და პროფილაქტიკა
- საინფორმაციო უზრუნველყოფა
- საზოგადოების საფრთხეების პრევენცია და მათზე დროული რეაგირება
- გარემოს მავნე ზემოქმედებისა და ქცევითი რისკ-ფაქტორების პრევენცია
- ფუნდამენტური და გამოყენებითი ბიო-სამედიცინო მეცნიერების განვითარება

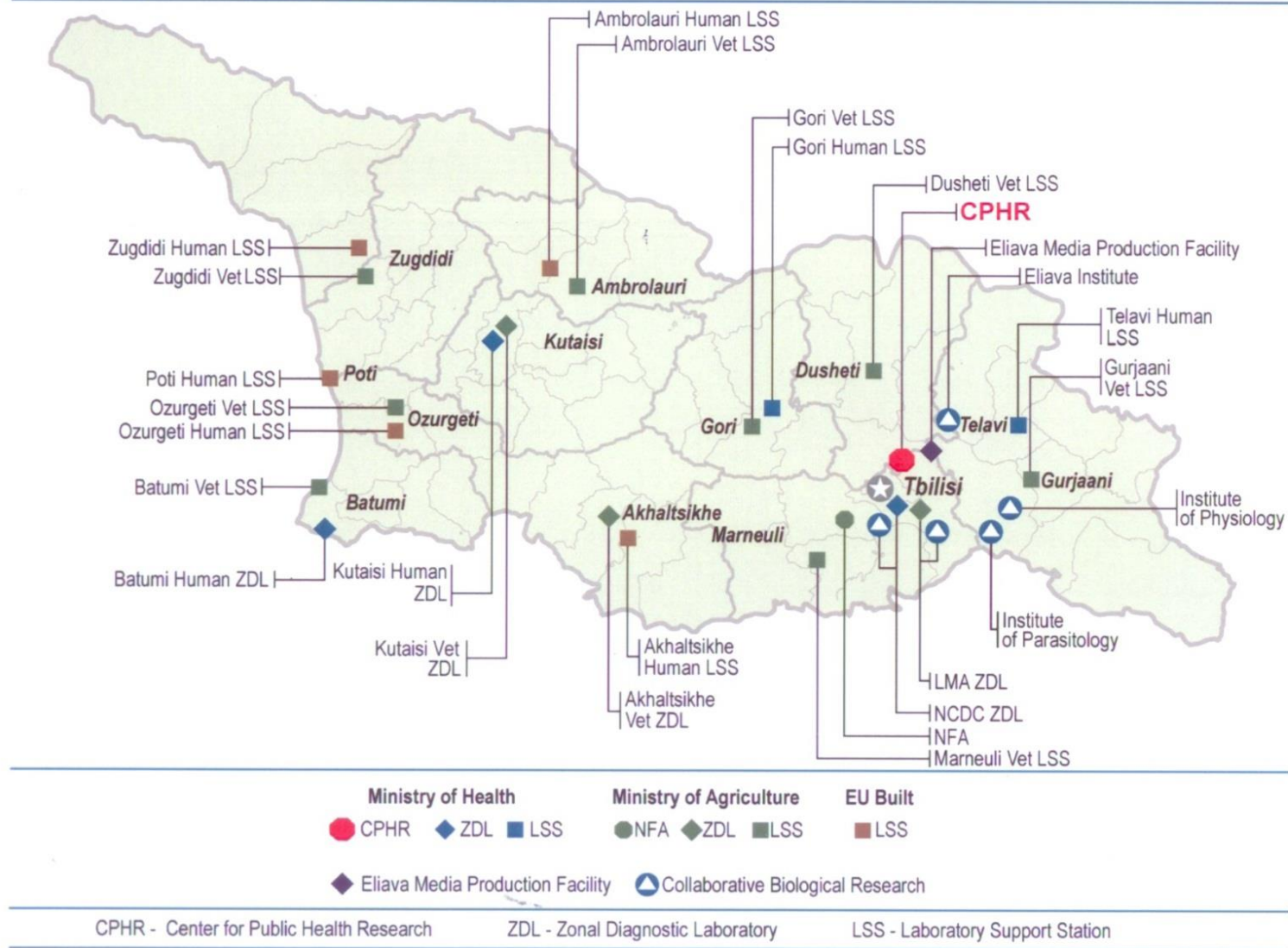
დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

www.ncdc.ge

საქართველოს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ქსელი

Georgia CBEP Sites

ინფექციურ დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და შეტყობინების სისტემა

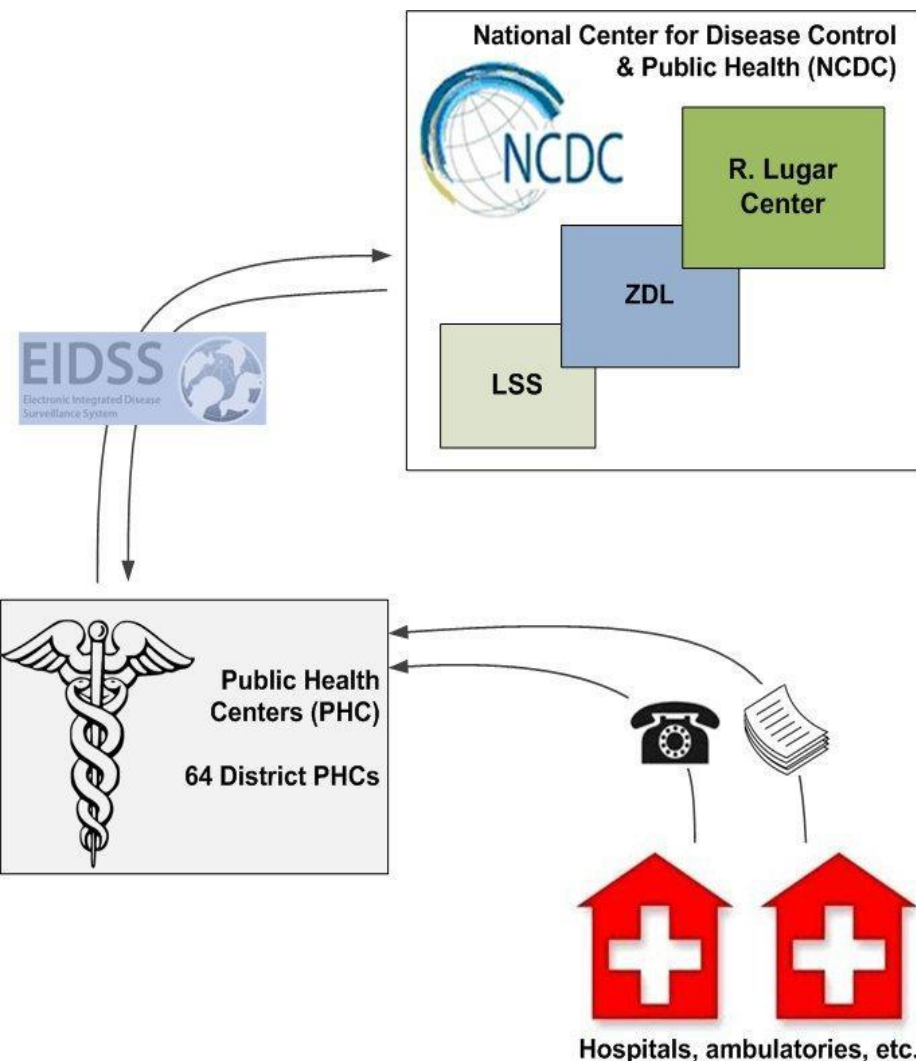
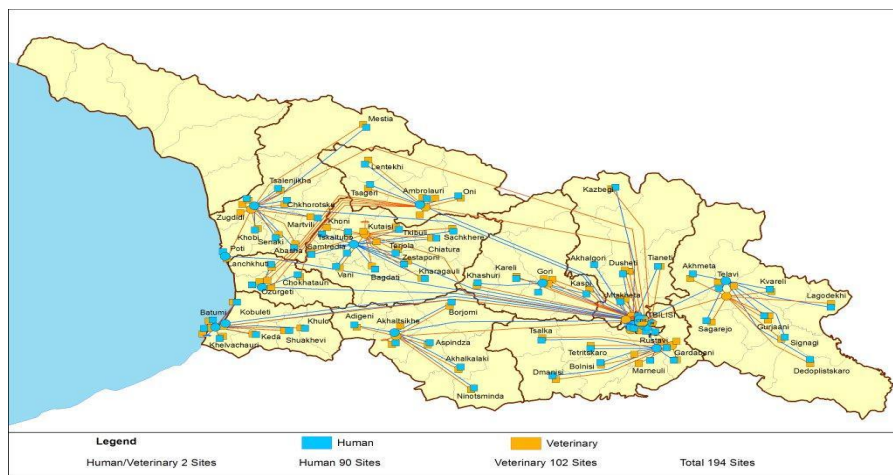
2004 – დზეის

2005 - ჯგოებიდი

2010 - ზედამხედველობას
დაქვემდებარებული ყველა დაავადების
ინფორმაცია ხვდება დზეის-ში

2012 - ერთიანი ჯანმრთელობა

2015 - შეტყობინებას დაქვემდებარებული
დაავადებების ახალი სია (73)

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

www.ncdc.ge

პროფილაქტიკური სახელმწიფო პროგრამები

- დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი
- იმუნიზაცია
- ეპიდზედამხედველობა
- უსაფრთხო სისხლი
- პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია
- დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა
- ტუბერკულოზის მართვა
- აივ-ინფექცია/შიდსი
- ჯანმრთელობის ხელშეწყობა
- C ჰეპატიტის მართვა

ინფექციურ დაავადებათა სტრატეგიების და გეგმების შემუშავება

- გრიპის და სხვა რესპირაციული ინფექციების (ყოველწლიურად)
- ებოლას ვირუსით გამოწვეული დაავადების შეკავების (2014)
- ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების ეპიდაფეთქების მართვისა და პრევენციის (2014)
- ცოფის პრევენციის 2014-2018 (2014)
- ტბ 2015-2020 (2015)
- შიდს-ის ეროვნული სტრატეგია 2016 – 2018 (2015)
- ზიკა ვირუსის საფრთხეებისადმი მზადყოფნისა და დროული რეაგირების (2016)
- ანტიმიკრობული რეზისტენტობის (2016)
- C ჰეპატიტის ელიმინაციის 2016-2020 (2016)
- ეპიდემიებზე, პანდემიებზე და ბიოლოგიურ ინციდენტებზე რეაგირების გეგმა (2016)

„ჯანმრთელობა - 2020“

ადამიანზე
ორიენტირებული
ჯანდაცვის
სისტემების
გაუმჯობესება

საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის
დაცვის
პოტენციალის
გაუმჯობესება

საგანგებო
სიტუაციებისათვის
მზადყოფნის,
ეპიდზედამხედველობისა
და რეაგირების
გაუმჯობესება

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

www.ncdc.ge

საქართველოს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამსახურის განვითარების მომავლის ხედვა

საზოგადოებრივი ჯანდაცვა

- საზოგადოებრივი ჯანდაცვის და პრევენციული მედიცინის ჯანდაცვის სისტემის განვითარების პრიორიტეტად აღიარება

- საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, ჰოსპიტალური სექტორის და პჯდ სამსახურების შემდგომი კოორდინირებული განვითარება

- სახელმწიფო და კერძო სექტორების პარტნიორობა ჯანდაცვის და, კერძოდ, სჯდ სექტორის განვითარებაში

- საზოგადოებრივი მოძრაობა ჯანმრთელი საქართველოსთვის

გმადლობთ ყურადღებისათვის!

